

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZA 2004 ROK**

***CHRZEŚCIJAŃSKIE STOWARZYSZENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ICH RODZIN I PRZYJACIÓŁ „OGNISKO”***

**ChSON „Ognisko”
ul. Floriańska 15
31-019 Kraków
tel. 12/ 423-12-31, fax. 12/ 422-96-38
ognisko@idn.org.pl
www.ognisko.idn.org.pl**

„Osoba upośledzona jest jednym z nas i w pełni uczestniczy w naszym człowieczeństwie. Winna mieć ułatwiony dostęp do uczestnictwa w życiu społeczeństwa we wszystkich wymiarach i na wszystkich poziomach odpowiednio do swoich możliwości. (...)”

„Społeczeństwo winno jednoczyć idee i środki, aby osiągnąć ów cel nieodzowny: jest nim udostępnienie pracy osobom upośledzonym zgodnie z ich możliwościami, gdyż tego domaga się ich godność jako ludzi i jako podmiotów pracy”.

Jan Paweł II, Encyklika „O pracy ludzkiej”

O Stowarzyszeniu

Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko” jest pomocową organizacją pozarządową która powstała w 1992 roku z inicjatywy rodziców i członków Wspólnot Ruchu „Wiara i Światło”.

Polityka Jakości

Celem naszego działania jest rozwój indywidualny osób niepełnosprawnych, ich przygotowanie do samodzielnego, niezależnego, godnego życia. Staramy się odkrywać i ukazywać społeczeństwu wartości i dary osób niepełnosprawnych, oraz dążyć do przywrócenia właściwego im miejsca w rodzinie, społeczeństwie i Kościele.

- Propagujemy chrześcijańską wizję człowieka niepełnosprawnego, która czerpie swą inspirację z Ewangelii;
- Towarzyszymy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom w ich życiu, wspieramy w aspektach: duchowym, emocjonalnym i intelektualnym oraz w sferze pomocy konkretnej;
- Powyższe działania podejmujemy we współpracy z: władzami, Kościołem i innymi podmiotami.

Dbamy o wysoką jakość naszych usług, którą osiągamy dzięki:

- Poszanowaniu autonomii osoby niepełnosprawnej, dbałości o jej wizerunek i godność;
- Dostosowaniu usług do wieku, możliwości, zainteresowań, zakresu samodzielności oraz indywidualnych i specyficznych potrzeb zarówno samych osób niepełnosprawnych, jak i ich rodzin;
- Tworzeniu płaszczyzny współpracy, wzajemnych kontaktów i wymiany doświadczeń pomiędzy ruchami, organizacjami i instytucjami krajowymi i zagranicznymi, którym bliskie są problemy osób niepełnosprawnych;
- Korzystaniu z własnych doświadczeń, prowadzeniu działań informacyjnych i formacyjnych oraz inicjowaniu nowych działań na rzecz środowisk osób niepełnosprawnych;
- Inicjowaniu działań na rzecz stwarzania modelu polityki socjalnej, edukacyjnej i rehabilitacyjnej sprzyjającej systemowemu wsparciu osób niepełnosprawnych;
- Podejmowaniu aktywności i nawiązywaniu więzi przez osoby niepełnosprawne, prowadzimy działania na rzecz utrzymywania kontaktów ze środowiskiem lokalnym, w tym parafialnym;
- Pracy nad zaspakajaniem potrzeb i rozwojem indywidualnym osoby niepełnosprawnej.

Nasze działania doskonalimy poprzez uzyskiwanie kompetencji oraz podnoszenie własnych umiejętności. Stosujemy zasadę pracy zespołowej, aby wsparcie jakiego udzielamy było jak najlepsze i najbardziej kompleksowe. W odpowiedzi na potrzeby osób niepełnosprawnych i ich rodzin inicjujemy różne rozwiązania, prowadzimy działalność wspierającą oraz poszukujemy nowatorskich rozwiązań.

Mierzymy jakość naszych usług i badamy zadowolenie klientów; stanowi to dla nas wytyczne w procesie ciągłego doskonalenia.

Powyższe działania ukierunkowane są na odnajdywanie należnego miejsca osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i Kościele.

Główne kierunki działania

➤ **Prowadzenie Dziennych Centrów Aktywności dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną**

Środowiskowy Dom Samopomocy „Klub Aktywności”
Kraków, ul. Aleksandry 1 (tel. 12/ 658-54-94)

Środowiskowy Dom Samopomocy „Świt”
Miłocice, gmina Słomniki (tel. 12/ 388-32-41)

Środowiskowy Dom Samopomocy
Kraków, ul. Prądnicka 10 (tel.12/ 633-23-01)

Warsztat Terapii Zajęciowej
Kraków, ul. Prądnicka 10 (tel.12/ 423-32-36)

➤ **Wspieranie dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin**

Wczesna pomoc – poradnictwo domowe – opieka nad małym dzieckiem o zaburzonej rozwoju – projekt jest realizowany przez Stowarzyszenie od 1996 roku na terenie gminy Kraków.

Klub Terapeutyczny – wsparcie dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin z terenu gminy Słomniki i gmin ościennych – projekt jest realizowany od września 2004 roku.

➤ **Wydawanie Kwartalnika „Światło i Cienie”**

Kwartalnik ukazuje się od 1992 roku - dotychczas ukazało się 46 numerów.

W każdym numerze można znaleźć:

- temat numeru – zagadnienie związane z niepełnosprawnością ukazane z różnych stron,
- praktyczne informacje pomagające lepiej towarzyszyć osobom niepełnosprawnym,
- świadectwa, wymianę doświadczeń i dialog z czytelnikami,
- strony poświęcone międzynarodowemu ruchowi Wiara i Światło,
- aktualne wydarzenia związane ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.

➤ **Współpraca z Ruchem „Wiara i Światło”**

Organizacja wycieczek letniego i zimowego dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz młodzieży skupionej we wspólnotach Ruchu. Uczestnictwo w obozach umożliwi niepełnosprawnym członkom wspólnot aktywny wypoczynek dostosowany do potrzeb indywidualnych każdego z nich oraz przyczynia się do integracji z rówieśnikami. Pomoc w pozyskiwaniu funduszy na powyższe cele.

➤ **Współorganizowanie imprez okolicznościowych na terenach Domów Pomocy Społecznej i Szkół Specjalnych.**

- Impreza Integracyjna – Obchody Święta Matki Boskiej Częstochowskiej dla DPS ul. Babińskiego 23 w Krakowie,
- Impreza Integracyjna Mikołajkowa dla mieszkańców DPS ul. Łanowa 41B w Krakowie,
- Impreza Wigilijno- Opłatkowa dla uczestników zajęć w ośrodkach prowadzonych przez Stowarzyszenie i zaprzyjaźnionych DPSach,

➤ **Prowadzenie Punktu informacyjnego.**

Stowarzyszenie poszukuje i udostępnia bezpośrednio, telefonicznie, pocztą informacji dotyczących niepełnosprawności w szerokim zakresie, wszystkim osobom i instytucją zgłaszającym taką potrzebę.

➤ **Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami, firmami.**

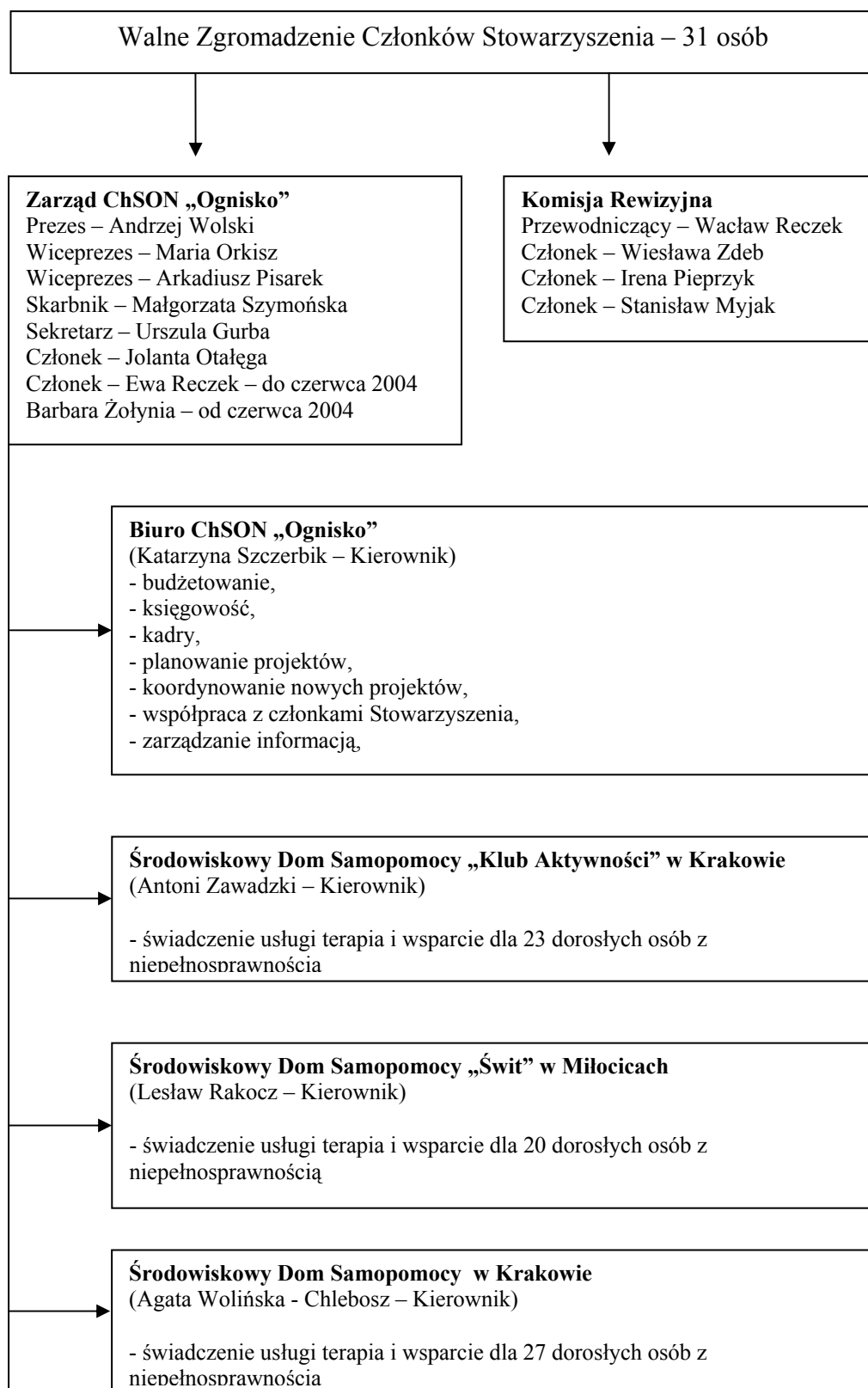
W 2004 roku Stowarzyszenie współpracowało min. z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie, Wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa, Wydziałem Polityki Społecznej

Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Burmistrzem Miasta i Gminy Słomniki, Miejsko Gminnym Centrum Kultury w Słomnikach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Małopolską Szkołą Administracji Publicznej przy Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Domem Pomocy Społecznej przy ul. Babińskiego i ul. Łanowej, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej dla Osób z Autyzmem przy ul. Szopkarzy, Zespołem Szkół Specjalnych nr 13 przy ul. Szopkarzy, Zespołem Szkół Specjalnych nr 11 przy al. Dygasińskiego, Stowarzyszeniem Mówić bez Słów, Fundacją Szkoła bez Barrier.

Stowarzyszenie w 2004 roku liczyło 31 członków, którzy spotkali się w ciągu roku na jednym Walnym Zgromadzeniu.

Zarząd Stowarzyszenia (praca społeczna) spotykał się z częstotliwością raz w miesiącu na spotkaniach, których celem było omówienie bieżącej działalności Stowarzyszenia. W II połowie roku w związku z planowanym poszerzeniem działalności Stowarzyszenia o ŚDSy i WTZ Prezesi Zarządu na co dzień współuczestniczyli w pracach Stowarzyszenia.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA ChSON „Ognisko”

Warsztat Terapii Zajęciowej w Krakowie
(Agnieszka Jankiewicz – Kierownik)

- świadczenie usługi terapii i wsparcie dla 25 dorosłych osób z niepełnosprawnością

Klub Terapeutyczny – wsparcie dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin z terenu gminy Słomniki i gmin ościennych
(Barbara Żołyńca – Koordynator)

- świadczenie usługi terapii i wsparcie dla ok. 20 dzieci i ich rodziców

Wczesna Pomoc – poradnictwo domowe - opieka nad małym dzieckiem o zaburzoną rozwój.
(Urszula Gurba – Koordynator)

- świadczenie usługi

Współpraca z Ruchem Wiara i Światło
(Agnieszka Bisikirska, Marcin Dębski – Koordynatorzy)

Wspieranie działań wspólnot z południowej Polski głównie w zakresie organizacji wypoczynku letniego i zimowego

Kwartalnik „Światło i Cienie”
(Wiesława Berny – Negrey – redaktor naczelna)

Wydawanie kwartalnika, koordynacja prac redakcyjnych.

I. Sprawozdanie z działalności Biura ChSON „Ognisko”

W 2004 roku Biuro Stowarzyszenia zatrudniało 5 pracowników na ok. 3, 5 etatu. Pracownicy biura byli zaangażowani w następujące zadania:

1. Koordynowanie działań inicjujących powstawanie nowych ośrodków i projektów:
 - a. Warsztaty Terapii Zajęciowej – adaptacja, wyposażenie, WTZ działa od 15 listopada,
 - b. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Prądnickiej – działa od 1 listopada oraz Filia przy ul. Kolejowej,
 - c. Wsparcie dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin z terenu gminy Słomniki – projekt realizowany od czerwca,
 - d. „Aktywne jutro – osoby z upośledzeniem umysłowym na rynku pracy” w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Equal – wniosek odrzucono,
 - e. "Krakowskie Ognisko - integracja zawodowa i społeczna osób z upośledzeniem umysłowym"- w ramach konkursu PFRON Działanie 1.4 – projekt odrzucony,
 - f. Rozwój instytucjonalny w ramach prowadzonej działalności statutowej – otrzymano dotację ze środków Fundacji im. S. Batorego,
 - g. Staże absolwenckie – umowa z Grodzkim Urzędem Pracy,
 - h. Prowadzenie obsługi księgowej wszystkich realizowanych przez Stowarzyszenie zadań.
2. Obsługa prenumeraty Kwartalnika „Światło i Cienie”.
3. Udzielaniu bezpośrednich, telefonicznych, mailowych i listowych informacji nt. działalności stowarzyszenia, a także informacji o instytucjach i organizacjach udzielających różnorodnego wsparcia na terenie całej Polski; zbieranie zamówień na kwartalnik; przyjmowaniu reklamacji dot. dystrybucji kwartalnika; przyjmowaniu zgłoszeń do Wczesnej Interwencji, udostępnianie materiałów do prac licencjackich i magisterskich.
4. Obsługa Zarządu polegająca min. na: uczestniczeniu w spotkaniach Zarządu, Prezydium Zarządu; przedstawianie bieżącej działalności biura stowarzyszenia w trakcie różnych spotkań; zbieranie składek członkowskich; przygotowywanie rocznych sprawozdań z działalności stowarzyszenia; wykonywanie zadań ustalonych z członkami Zarządu; dokonywanie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym (dot. Zmienia statusu ChSON „Ognisko” na Organizację Pożytku Publicznego).
5. Współpraca z organizacjami, instytucjami, urzędami w ramach prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności.

II. Środowiskowy Dom Samopomocy „Klub Aktywności” ul. Aleksandry 1

Ośrodek w latach 1996 – 1999 był prowadzony przez Krajowe Towarzystwo Autyzmu. Od 1999 roku jest prowadzony przez ChSON „Ognisko” i jako ŚDS otrzymuje dotacje ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

W 2004 roku ośrodek prowadził zajęcia dla 36 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w dwóch miejscach: w Domu Parafialnym przy ul. Aleksandry 1 i w budynku przy ul. Prądnickiej 10 (jako Filia). Zadanie było realizowane w sześciu grupach, dobranych według kryterium posiadanych umiejętności społecznych i sprawności psychofizycznej. W każdej grupie proponowano uczestnikom aktywności z zakresu:

1. Rehabilitacji społecznej:
 - *Treningu samodzielności*: trening samoobsługi w zakresie czynności toaletowych, przebierania się i spożywania posiłków, praca dla klubu, dyżur kuchenny, gospodarstwo domowe,
 - *Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych*: funkcjonowanie w społeczności klubu, planowanie dnia, podsumowanie dnia,
 - *Terapia zajęciowa i trening zawodowy*: sztuka użytkowa, pracownia ikon, poligrafia, zajęcia komputerowe, zajęcia internetowe, zajęcia z j. angielskiego,
 - *Usprawnianie ruchowe*: basen, indywidualne zajęcia ruchowe, programy stymulacji sensorycznej, trening aktywności motorycznej, trening klubu sportowego „Tygrysy”,
 - *Trening spędzania wolnego czasu*: zajęcia muzyczne, klub fotograficzny, zajęcia plastyczne, rekreacja, hobby,
 - *Podtrzymywanie i rozwijanie integracji ze środowiskiem oraz pomocy w kształtowaniu właściwych stosunków rodzinnych realizowane było między innymi poprzez*: organizację i udział w Mszach Świętych organizowanych dla społeczności ŚDS, udział w zawodach sportowych (zawody w pływaniu, udział w zawodach organizowanych przez Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne - Polska, korzystanie z basenu ogólnie dostępnego dla mieszkańców Krakowa.

Organizowano różnorodne działania w celu przygotowania użytkowników do podejmowania pracy zawodowej. Uczestnicy przy wsparciu wolontariuszy i terapeutów podejmowali zlecenia dla biura ŚDS „Klub Aktywności”, przy wsparciu terapeutów wykonywali również drobne prace dla firm i instytucji mających siedzibę w Domu Parafialnym przy ul. Aleksandry 1 w Krakowie.

2. Psychiatrycznej opieki zdrowotnej: usługa w tym zakresie realizowana była w ramach oddziaływań psychoterapeutycznych prowadzonych w czasie zajęć grupowych „Trening Społeczny”. Podczas ich trwania realizowano tematy dotyczące między innymi komunikowania się, empatii, wsparcia, budowania realnego obrazu własnej osoby, asertywności, współpracy i współdziałania w grupie, płciowości i seksualności. Zajęcia z zakresu „Treningu Społecznego” spełniały funkcję rozeznawania bieżących potrzeb uczestników i poszukiwania sposobów ich zaspokajania. Prowadzone były również z niektórymi uczestnikami zajęcia indywidualne mające przybliżoną formę do psychoterapii indywidualnej. Uczestnicy mieli możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy lekarskiej w ramach współpracy z N ZOZ „Effata”.

3. Pomocy psychologiczno-prawnej: pomoc psychologiczno-prawna udzielana była w formie konsultacji indywidualnych na tematy zgłaszane przez uczestników i ich rodziny.

4. Pomocy socjalnej: Środowiskowy Dom Samopomocy „Klub Aktywności” świadczył pomoc socjalną dla użytkowników w formie zorganizowania odpowiednich warunków lokalowych, drobnych napraw sprzętu ortopedycznego, w uzyskaniu refundacji ze środków PFRON sprzętu komputerowego, kupowaniu dla chętnych uczestników ciepłego posiłku, który mogli spożywać na terenie ośrodka. ŚDS starał się również o wsparcie dla niektórych uczestników w czasie wypoczynku zimowego i letniego.

Liczba miejsc w ośrodku: 23

Działalność ośrodka była finansowana ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie

III. Środowiskowy Dom Samopomocy „Świt” w Miłoticach, gmina Słomniki

Działalność ŚDS "Świt" w Miłoticach k/ Słomnik rozpoczęła się 4 października 2004 w użyczonych nam w tym celu pomieszczeniach OSP w Miłoticach (dzięki uprzejmości sołtysa i komendanta jednocześnie). Korzystanie z pomieszczeń OSP spowodowane było trwającym remontem w budynku byłej szkoły, przeznaczonym na działalność ŚDS Uchwałą Rady Miejskiej w Słomnikach z dnia 22 października 2003 roku. W tym czasie organizowaliśmy zajęcia kulinarne, zwiedzaliśmy najbliższą i dalszą okolicę - wyjechaliśmy do Ojcowa, zachwycając się przepiękną aurą jesienną. Pod koniec października udaliśmy się na cmentarz w Słomnikach, w celu uporządkowania niektórych grobów (część z nich należy do rodzin naszych uczestników). Również w październiku zostaliśmy zaproszeni na przedstawienie "Tak jest, panie komendancie" w Domu Kultury w Słomnikach. Od początku listopada zaczęliśmy "produkować" kartki i ozdoby świąteczne, które posłużyły nam do zorganizowania kiermaszu pod kościołem w Słomnikach na początku grudnia. Była to dla nas okazja do swego rodzaju promocji naszego domu, do zaistnienia jako konkretna grupa w środowisku Słomnik. W grudniu pojechaliśmy do Krakowa, do Multikina na seans "Rybki z ferajny", razem z uczestnikami krakowskiego ŚDS-u oraz WTZ prowadzonego przez "Ognisko". Po seansie wszyscy spotkaliśmy się w pomieszczeniach WTZ na wspólnym poczęstunku. Dzięki temu mogliśmy się wzajemnie poznać i wymienić doświadczenia. Po skończonym (na obecnym etapie) remoncie udało się nam wejść do budynku byłej szkoły tuż przed Świętami. Wtedy też urządziliśmy wszystkie sale, znosiliśmy (i zwoziliśmy) meble, sprzątałismy, planowaliśmy ustawienie sprzętów.

...

Jedna z naszych uczestniczek powiedziała; "Marzyłam o takim ośrodku. Siedziałam tyle czasu w domu i już nie mogłam wytrzymać. Ten ośrodek powstał jakby specjalnie dla mnie".

...

Teraz przed nami kolejne wyzwania - przede wszystkim remont łazienek. Ale wszyscy poczuliśmy już, iż "Świt" jest miejscem dla każdego z nas w jakimś stopniu szczególnym, co pozwala skutecznie zmagać się z lubiącymi nas problemami.:

Społeczność Świt-u

ŚDS „Świt” działa w budynku po Szkole Podstawowej w Miłoticach gm. Słomniki przekazanej na 10 lat w bezpłatne użyczenie ChSON „Ognisko” przez Radę Gminy Słomniki uchwałą z dnia 22 października 2003 roku na prowadzenie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu gminy. W 2004 roku udało się przy

współudziale środków przekazanych przez Gminę Słomniki z budżetu Wojewody Małopolskiego, a także remontowej ekipy gminnej i środków własnych Stowarzyszenia wyremontować część budynku w zakresie: malowania pomieszczeń, wymiany podłóg, wymiany części okien. A także wyposażyć w minimalnym zakresie pracownię i zakupić część sprzętu potrzebnego do prowadzenia zajęć.

Liczba miejsc w ośrodku: 20

Działalność ośrodka była finansowana ze środków Gminy Słomniki

IV. Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Prądnicka 10, Kraków

W listopadzie 2004 roku ChSON „Ognisko” podpisało umowę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej na prowadzenie ŚDS-u dla 14 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Opis celów realizowanych w ramach programu i poszczególnych zadań w grupie T:

W ramach aktywności z zakresu treningu samodzielności podejmowane były działania:

- Gospodarstwo domowe,
- Przygotowywanie posiłków,
- Praca porządkowe podejmowane na rzecz ośrodka.

Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych był realizowany poprzez:

- Zebrania społeczności grupy,
- Trening społeczny.

Terapia zajęciowa i trening zawodowy realizowany był poprzez aktywności z zakresu:

- Poligrafii,
- Zajęcia techniczne,
- Sztuki użytkowej,
- Zajęcia komputerowe.

Opis celów realizowanych w ramach programu i poszczególnych zadań w grupie S:

W ramach aktywności z zakresu treningu samodzielności podejmowane były działania:

- Praca dla klubu,
- Samodzielne zadania.

Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych był realizowany poprzez:

- Trening społeczny-zajęcia grupowe,
- Rozmowy indywidualne,
- Zebranie społeczności grupy.

Trening zawodowy realizowany był poprzez aktywności z zakresu:

- Sztuki użytkowej,
- Prace techniczne,
- Poligrafii,
- Zajęcia komputerowe,
- Praca poza klubem.

W dniu 15 listopada część uczestników ŚDS-u przeszła do uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej i rozpoczęto procedurę kwalifikacyjną nowych uczestników na zwalniające się miejsca.

Działania podjęte w zakresie procedury kwalifikacyjnej w stosunku do nowych uczestników:

- Działania zmierzające do udostępnienia informacji o nowych miejscach w ŚDS-ie osobom zainteresowanym, zamieszkałych w okolicy ul. Prądnickiej (w tym kontakt z Filiami MOPS na ul. Słowackiego 44, ul. Słowackiego 46, rozesłanie informacji do parafii sąsiadujących z ŚDS-em, kontakt i rozesłanie informacji we wspólnotach „Wiary i Światło” zajmujących się pomocą i wsparciem osób z niepełnosprawnością intelektualną).
- Rozpoczęcie procedury kwalifikacyjnej wobec nowych uczestników na którą złożyły się:
 - Przeanalizowanie podań złożonych przez potencjalnych uczestników pod względem ich potrzeb i możliwości zaspokojenia tych potrzeb przez ŚDS.
 - Odbycie spotkań z uczestnikami, ich rodzinami lub opiekunami na terenie ośrodka, na które to spotkania zainteresowani przynosili dokumentację medyczną, pedagogiczną i psychologiczną. W czasie spotkania komisja kwalifikacyjna w składzie kierownik ośrodka i terapeuta zbierała podstawowe dane o uczestnikach na temat:
 - a) zainteresowań i ulubionych aktywności uczestnika

- b) jego kontaktów społecznych i umiejętności z zakresu funkcjonowania społecznego
- c) zakresu posiadanej samodzielności (zarówno w domu jak i poza domem)
- d) informacje medyczne na temat stanu zdrowia, odbytych konsultacji medycznych
- e) szczególnych warunków potrzebnych do optymalnego funkcjonowania uczestnika
- f) innych ważnych z perspektywy uczestnika i jego najbliższych spraw.

W czasie spotkań pracownicy ośrodka udzielali informacji dotyczących: ogólnej struktury funkcjonowania, godzin otwarcia i czasu pracy ŚDS, zasad postępowania w okresie próbnym, adaptacji do nowego miejsca, stopniowego włączania uczestnika w aktywności podejmowane na terenie ŚDS, planu dnia, regulaminu, formalnych aspektów uzyskiwania decyzji o byciu uczestnikiem ŚDS i przeprowadzanej procedurze administracyjnej.

- Spotkania z uczestnikami i ich rodzinami lub opiekunami na terenie domu w celu poznania sytuacji rodzinnej uczestnika, jego aktywności i zakresu samodzielności w najbliższym otoczeniu. Przeprowadzenie szczegółowych wywiadów.
- Włączanie uczestników w aktywności proponowane na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy w zależności od indywidualnego potrzeb, czasu i warunków potrzebnych do adaptacji do nowego miejsca, w następującym trybie:
 1. Od razu udział w pełnym wymiarze czasu i we wszystkich proponowanych aktywnościach na terenie ŚDS.
 2. Udział w ograniczonym wymiarze czasu w zajęciach ŚDS ze względu na specyficzne warunki i ograniczone zdolności adaptacji przez uczestnika do nowego miejsca.
 3. Działania podejmowane przez pracowników na terenie domu w celu nawiązania kontaktu z uczestnikiem, przygotowania go do stopniowego opuszczenia najbliższego otoczenia.
- Dokonanie wstępnej oceny funkcjonalnej uczestników.
- W miarę gotowości, przeprowadzanie procedury administracyjnej

Działalność ośrodka była współ finansowana ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie

V. Warsztat Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Prądnickiej 10 w Krakowie został utworzony na przełomie października i listopada 2004 roku. W tym okresie prowadzono prace adaptacyjne w siedzibie Warsztatu, na II piętrze budynku Krakowskich Zakładów Sprzętu Ortopedycznego. Przeprowadzono kwalifikację uczestników. Zorganizowano zespół pracowników, który spotykał się regularnie przed otwarciem Warsztatu przygotowując się do podjęcia pracy.

W okresie 15.11 – 31.12.2004r. nasze działania koncentrowały się wokół konstruowania struktury organizacyjnej Warsztatu min.

- porządkowania bazy materialnej Warsztatu,
- tworzenia rozkładu zajęć w Warsztacie,
- Indywidualnych Planów Aktywności Uczestników,
- Indywidualnych Harmonogramów Pracy Pracowników Warsztatu,
- Procedury przepływu informacji,
- Procedury prowadzenia dokumentacji.

Równolegle, podczas codziennych zajęć pracownicy merytoryczni Warsztatu mieli możliwość poznawania się z Uczestnikami, nawiązywania więzi, prowadzenia obserwacji funkcjonowania Uczestników. Podczas cotygodniowych spotkań Rady Programowej Warsztatu omawiano wiele spraw organizacyjnych, dokonując kolejnych ustaleń, oraz na bieżąco omawiano funkcjonowanie uczestników, zwłaszcza pojawiające się problemy i ustalano obowiązujący sposób towarzyszenia i wsparcia Uczestników. Odbyło się też spotkanie Rady Programowej Warsztatu z rodzinami i opiekunami Uczestników. W prowadzeniu zajęć i w wykonywaniu zadań podczas nich przez Uczestników towarzyszyli nam wolontariusze, głównie studenci kierunków pedagogicznych i psychologicznych, jak również absolwenci.

Informacje o formach i metodach realizowanej przez Warsztat działalności rehabilitacyjnej

Uczestnicy schodzili się do Warsztatu w godz. 8 - 9.15. W tym czasie, w zależności od indywidualnych potrzeb i preferencji jedli śniadanie, pili herbatę, rozmawiali, wybrane osoby miały w tym czasie zindywidualizowane zajęcia ruchowe, język angielski, oraz zindywidualizowane zajęcia z psychologiem. W tym czasie przygotowywali się również do zajęć przez podpisanie listy obecności uczestników i zapoznanie się ze swoim Indywidualnym Planem Aktywności.

Uczestnicy rozpoczynali dzień o godz. 9.15 wspólnym krótkim spotkaniem w gronie całej społeczności Warsztatu, na którym witano się, omawiano bieżące sprawy i przypominano, kto w której pracowni ma zajęcia. Zajęcia przedpołudniowe w godz. 9.30-12.30 odbywały się w pracowniach: technicznej, sztuki użytkowej, komputerowej, zleceń i gospodarstwa domowego. W nim uczestnicy podejmowali wykonanie różnorodnych zadań o charakterze terapii zajęciowej i treningu zawodowego. Równolegle odbywały się zindywidualizowane zajęcia ruchowe z fizjoterapeutą i zajęcia psychospołeczne z psychologiem. W godzinach 12.30-13.30 w Warsztacie odbywała się przerwa, podczas której uczestnicy i pracownicy mieli możliwość zjeść drugie śniadanie, lub obiad, odpocząć, porozmawiać. W godz. 13.30-15.00 odbywały się zajęcia popołudniowe, które miały na celu nawiązywać do obszaru zainteresowań i czasu wolnego Uczestników. Były to: zindywidualizowane i grupowe zajęcia ruchowe min. taniec, spotkania społeczności Warsztatu z psychologiem, zindywidualizowane spotkania z psychologiem, język angielski, malarstwo, kółko ogrodnicze, klub foto/video, basen, internet i multimedia, klub filmowy. W tym czasie uczestnicy realizowali też zadania z zakresu „Pracy dla Warsztatu” o charakterze porządkowym: odkurzali, ścierali kurze, podlewali kwiaty, wymieniali worki na śmieci. W godzinach 15-15.30 uczestnicy rozchodzili się do domów.

Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej, a także 80 % kosztów adaptacji i wyposażenia pomieszczeń była dotowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

VI. Wczesna pomoc – poradnictwo domowe

Zespół Wczesnej Pomocy w 2004 roku odbył łącznie 100 wizyt domowych. Obecnie pod opieką zespołu pozostaje ok. 40 rodzin. Większość z rodzin trafia do nas z polecenia innych rodziców korzystających z naszych usług. Świadczy to o zaufaniu, jakim darzą nas rodziny.

Od lat niezmienny pozostaje profil naszej działalności. Wizyty domowe są głównie ukierunkowane na emocjonalne wsparcie rodziny oraz psychofizyczny rozwój dziecka. Urodzenie się dziecka niepełnosprawnego powoduje, że rodzice przeżywają różne negatywne uczucia – lęk, niepokój o przyszłość, zagubienie, niepewność, poczucie osamotnienia, napiętnowanie. Pojawiają się mechanizmy obrony psychicznej. Najczęściej są to rezygnacja, czyli przeżycia depresyjne, negacja czyli zaprzeczenie i wypieranie faktu niepełnosprawności dziecka, czego konsekwencją jest izolowanie się społeczne i zamykanie się w domu lub ucieczka w aktywność poza domem. W pracy terapeutycznej z rodziną bardzo ważna jest pomoc w przeżyciach związanych ze stratą dziecka idealnego, z przeżywaniem lęku i wielkiego cierpienia psychicznego, z poczuciem winy i szukaniem przyczyn. Konieczne jest zdjęcie z rodziców poczucia winy i dowartościowanie ich w roli matki i ojca. Praca zespołu ma na celu uświadomienie rodzicom, że nie są odpowiedzialni za uszkodzenie, ale za rozwój dziecka – które kochają takie jakie jest. Rodzice mają tworzyć kontakt i wymianę emocjonalną, która jest podstawowym warunkiem rozwoju psychicznego dziecka, a w szczególności chorego.

To od rodziców zależy, co będzie dalej z niepełnosprawnym dzieckiem – czy będzie tylko pielęgnowane, czy będzie wzrastało w domu pełnym dobrych relacji emocjonalnych. Bardzo wczesna pomoc rodzinie z dzieckiem zapobiega rozwojowi patologii. Obserwując zachowanie dziecka w warunkach domowych odkrywamy jego możliwości rozwojowe w nawiązywaniu kontaktu poznawczo – uczuciowego z otoczeniem, odkrywamy również możliwości rodziców w budowaniu więzi emocjonalnych.

Dobre efekty w pracy z rodzinami zawdzięczamy między innymi coraz powszechniej stosowanemu wśród terapeutów naszego zespołu metody Videotreningu Komunikacji, która przyczynia się do wzrostu świadomości rodziców odnośnie wpływu pozytywnych relacji rodzice – dzieci na ich prawidłowy rozwój. W naszym zespole staramy się stosować zintegrowany model pomocy w oparciu o podstawy komunikacji: analizujemy nie tylko relacje rodzice – dzieci, lecz także kontakt wszystkich naszych specjalistów z rodzinami, jak również naszą pracę zespołową. Pozwala to na ujednoczenie podejścia do pracy z rodziną wszystkich naszych terapeutów, jak również na stały wgląd we wzorce komunikacji społecznej.

Na comiesięcznych spotkaniach zespół opracowuje indywidualne programy terapii dla poszczególnych rodzin oraz dostarcza dokumentację z wizyt odbytych. Całość dokumentacji terapeutycznej jest przechowywana w biurze Stowarzyszenia.

Cel projektu, jakim było wsparcie emocjonalne rodziny - zwłaszcza w pierwszym okresie po otrzymaniu informacji o zaburzeniach rozwoju dziecka oraz w zorganizowaniu optymalnego dla dziecka środowiska rozwojowego został osiągnięty .

Projekt był dotowany ze środków Urzędu Miasta Krakowa oraz środków własnych

VII. Wsparcie dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin z terenu gminy Słomniki i gmin ościennych

Celem projektu było utworzenie struktury profesjonalnie wspomagającej rozwój dziecka niepełnosprawnego w zakresie społecznym, emocjonalnym i poznawczym.

Realizacja projektu rozpoczęła się w sierpniu 2004, po otrzymaniu środków z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego i Fundacji im. S. Batorego. Zajęcia w ramach projektu odbywały się raz w miesiącu w sobotę w godzinach od 9-14.

W wyniku podjętych działań utworzony został Klub Terapeutyczny skupiający niepełnosprawne dzieci, ich rodziców, rodzeństwo i przyjaciół z terenu Gminy Słomniki. Istotnym elementem działalności Klubu są wolontariusze (uczniowie Szkoły Podstawowej w Słomnikach, Gimnazjum w Słomnikach i Prandocinie).

Kadrę Klubu stanowią profesjonaliści posiadający duże doświadczenie w pracy z dzieckiem niepełnosprawnym (logopeda, pedagog specjalny, muzykoterapeuta, surdopedagog).

Dzieci niepełnosprawne (niektóre po raz pierwszy w życiu) miały okazję do samodzielnego (bez udziału rodziców) spędzenia czasu poza domem rodzinnym, szkołą czy ośrodkiem.

Już pierwsze spotkanie pozwoliło dostrzec ogromny potencjał a także potrzeby uczestników Klubu.

Możliwość podejmowania samodzielnie a także wspólnie z grupą rówieśniczą decyzji dotyczących wyboru aktywności w jakiej chce się uczestniczyć była dla większości wielkim przeżyciem i nowym zupełnie doświadczeniem. Poprzez te wybory uczestnicy Klubu mogli zdobywać nowe umiejętności, często zadziwiające ich samych.

Bogactwo i różnorodność zajęć oraz ich dostosowanie do możliwości i wieku uczestników stało się szansą rozwoju dla wielu talentów, często wcześniej nierozpoznanych.

Rodzeństwo dzieci niepełnosprawnych oraz ich przyjaciele po raz pierwszy mieli okazję do uczestniczenia w zajęciach zaproponowanych przez niepełnosprawne rodzeństwo lub przyjaciół.

Twórcza i pełna pomysłów aktywność uczestników dała okazję zdrowemu rodzeństwu i przyjaciołom do „odkrywania” talentów, uzdolnień oraz możliwości niepełnosprawnych braci lub przyjaciół (dla niektórych po raz pierwszy w życiu).

Dzieci bez problemów rozwojowych miały okazję do integracji z osobami niepełnosprawnymi, a przede wszystkim z ich ograniczeniami wynikającymi z niepełnosprawności.

Każde kolejne spotkanie było niesamowitym odkrywaniem talentów (często ukrytych).

Co najważniejsze za każdym razem „zaskakiwał” nas ktoś inny (swoją pomysłowością, talentami muzycznymi, gotowością do rozwiązywania problemów).

Niewątpliwie ogromnym atutem działalności Klubu stała się możliwość skorzystania z zajęć hipoterapii. Dla wielu dzieci po raz pierwszy zaistniała taka szansa. Na uwagę zasługuje fakt iż jest to jedyna forma rehabilitacji dostępna w miejscu zamieszkania większości uczestników.

Rodzice dzieci niepełnosprawnych uzyskali dla siebie wsparcie a przede wszystkim czas wolny. Po pierwszym „rozpoznawczym” spotkaniu wielu z nich sygnalizowało ogromną potrzebę odpoczynku i czasu dla siebie.

Obecność innych rodziców mających podobne problemy stworzyła swoistą okazję do wymiany doświadczeń, wzajemnych porad czy też udzielenia sobie wsparcia nawzajem.

W czasie pierwszego spotkania okazało się, iż ludzie pracujący tym samym miejscu nie zdawali sobie sprawy z faktu, iż ich problemy domowe są bardzo podobne do problemów kolegi .

Wielu spośród rodziców miało okazję do pozostawienia swoich dzieci na „zajęciach pozalekcyjnych”. Ogromna część z nich przejawiała wielkie zadziwienie wynikami zajęć tj. pracami swoich dzieci. Po raz pierwszy mieli okazję zobaczyć swoje dziecko przez pryzmat jego umiejętności i możliwości a nie niepełnosprawności.

Dla wielu dzieci niesamowitym przeżyciem był wyjazd z rodzinnej wsi do Słomnik i pozostanie w zupełnie dla siebie nieznanym miejscu. Rodzice zaś mogli w tym czasie spokojnie i samodzielnie skorzystać z pobytu w Słomnikach (np. zrobić zakupy, pójść do fryzjera, itd.). Mieszkając w małych wsiach oraz opiekując się własnymi dziećmi bardzo rzadko mają okazję do tego typu aktywności.

Działalność Klubu Terapeutycznego poprzedziło zrozumienie potencjalnych uczestników. Stało się to możliwe dzięki współpracy koordynatora oraz terapeutów z pedagogami szkolnymi, pediatrami z Ośrodka Zdrowia w Słomnikach. Na spotkanie informacyjne zaproszonych zostało 25 rodzin. Równocześnie zainicjowany został nabór „wolontariuszy”. Nieocenione okazały się tutaj kontakty z pedagogami i nauczycielami szkół w Gminie Słomniki. W tym czasie trwało również organizowanie miejsca spotkań uczestników (w powstającym ŚDS w Miłolicach trwał remont). Tymczasowej gościny uczestnikom Klubu udzieliła Pani Dyrektor MGCK w Słomnikach oddając do naszej dyspozycji tzw. salę zabaw i salę plastyczną.

VIII Kwartalnik – jakie tytuły i parę zdań o każdym numerze, kto finansował, skład redakcji

W 2004 roku wydano 4 numery kwartalnika w nakładzie 1500 egzemplarzy każdy.

Nr 1(43)2004

Temat numeru: „Wspólnoty „Wiary i Światła” 25 lat w Polsce”

Ruch wspólnotowy w Polsce ma już 25 lat. Cały numer „Światła i Cieni” poświęciliśmy wspomniani, jak powstawały pierwsze wspólnoty „Wiary i Światła” w Polsce, jak wyglądała droga do wspólnoty każdego z nas. Wspominają rodzice, kapelani, przyjaciele, a przede wszystkim osoby niepełnosprawne. Ze wzruszeniem oglądaliśmy stare zdjęcia sprzed lat.

Część z nich zamieściliśmy. Mamy nadzieję, że wielu Czytelników rozpozna znajome osoby, przypomni sobie pierwsze obozy letnie i zimowe, pielgrzymki w kraju i za granicą, spotkania formacyjne, naszych pierwszych kapelanów, spotkanie w Śledziejowicach, a także naszych ówczesnych przyjaciół. 20 lat temu trafiliśmy do wspólnoty z naszym synem. Spotkaliśmy tam bardzo młodych ludzi, którzy pokochali naszego Wojtka, a on odpłaca im wielką miłością i przywiązaniem. Rodziny naszej wspólnoty zaprzyjaźniły się, czasem pomagamy sobie, z przyjemnością i radością spotykamy się na modlitwie i świętowaniu, zawsze chętnie witamy nowych przyjaciół.

Nie wyobrażam sobie naszego życia bez Wspólnoty.

Nr 2(44)2004

Temat numeru: „**Życie po wypadku**”

Każdego dnia słyszymy w radio i telewizji informacje o wypadkach na drogach, w górach, nad wodą. Z przerażeniem patrzymy na resztki samochodów, motocykli, którymi przed chwilą jechali ludzie. Zapewne zawiniły trudne warunki pogodowe, zasnął kierowca, komuś zabrakło wyobraźni, nie mieliśmy szczęścia. Statystyki pokazują, ile osób zostało zabitych, a ile rannych.

Te przerażające wiadomości nawet w przybliżeniu nie pokazują ogromu cierpienia fizycznych i psychicznych, na które skazane są ofiary wypadków, często na całe życie. Szok spowodowany utratą zdrowia, sprawności ruchowej, koniecznością korzystania z pomocy innych – to jedna strona sprawy. Drugą jest koszmar borykania się z machiną biurokracji, brak środków na rehabilitację, dojazd do szpitali.

Wypadek zmienia życie rodziny. Gdy dotyczy młodego człowieka, bywa że pozbawia go szans na życie rodzinne.

Naczelnym wątkiem tego numeru „Światła i Cieni” są świadectwa osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych, pokazanie ich drogi od tragedii do osiągnięć. Dla każdego te osiągnięcia są inne. Dla wszystkich jednakowo cenne.

Nr 3(45)2004

Temat numeru: „**W świecie mutacji genetycznych**”

Ogromny postęp, jaki dokonuje się w biologii molekularnej w naszych czasach, powoduje, że coraz lepiej poznajemy przyczyny chorób i zaburzeń genetycznych. To oznacza, że coraz wcześniej mogą być diagnozowane zaburzenia, nie tylko w okresie noworodkowym, ale także w okresie prenatalnym. Im wcześniej będzie prawidłowe rozpoznanie, tym szybciej można przystąpić do leczenia i tym lepsze mogą być efekty lecznicze i rehabilitacyjne.

Wybraliśmy kilka przykładów chorób genetycznych i staraliśmy się pokazać jak żyją i funkcjonują osoby nimi dotknięte. Jak radzą sobie ich rodziny i czy mogą liczyć na pomoc i wsparcie np. poradni genetycznych, psychologicznych e świadectw wynika, że rodziny najczęściej muszą sobie radzić same. Ale pokazujemy też historię Łukasza, opowiedziana przez jego mamę, niego samego oraz terapeutkę, która mówi:

Mam dla Ciebie czas, słucham Cię uważnie. Nawet jeśli nie mogę rozwiązać Twojego problemu – szanuję Twoje uczucia, pomagam Ci je nazwać i porządkować. [...] Kiedy czasem nie możesz przyjść do Klubu, naprawdę brakuje Ci wśród nas!

Nr 4(46)2004

Temat numeru: „**Radość tworzenia**”

Kiedy myślimy o osobach niepełnosprawnych, które są nie przeciętnie zdolne, to przede wszystkim myślimy o niewidomych muzykach: śpiewakach, instrumentalistach. Do niego jesteśmy przyzwyczajeni i to wydaje nam się normalne. Inny jest w świadomości społecznej status osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zajęcia muzyczne, teatralne, literackie czy plastyczne z takimi osobami traktowano jako element terapii. Okazuje się, że podczas tych zajęć można dokonać odkrycia prawdziwego talentu.

Tak! Również osoby niepełnosprawne umysłowo mają niezwykle zdolności. Należy tylko je zauważyć i umiejętnie rozwijać.

Właśnie osoby obdarzone różnymi uzdolnieniami artystycznymi postanowiliśmy zaprezentować w ostatnim numerze tego roku. Często owej prezentacji towarzyszy świadectwo – wyznanie: czym jest sztuka w życiu osoby niepełnosprawnej. Są tu artyści, którzy mieli wystawy indywidualne obrazów, niektórzy z nich otrzymali cenne i prestiżowe nagrody, inni sprzedają swoje rzeźby na aukcjach, a jeszcze inni dają koncerty i muzykują dla przyjaciół lub piszą wiersze. Prezentujemy także artystów-aktorów, którzy najpierw piszą dla siebie sztuki, a potem je z sukcesem wystawiają.

Na reprodukcjach niektórych obrazów, w bajkach teatralnych, w muzyce szczególnie uzdolnionych osób niepełnosprawnych obecna jest także tematyka Świąt Bożego Narodzenia. Oglądając te piękne rzeczy życzymy sobie wszelkiej pomyślności w nadchodzący czas i dziękujemy Panu Bogu za wszystkie nasze talenty, te duże i te małe.

Projekt był współfinansowany z dotacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków własnych

IX. Współpraca z Ruchem Wiara i Światło

W roku 2004 koordynatorami do spraw Wspólnot „Wiara i Światło” byli Agnieszka Bisiekierska i Marcin Dębski ze Wspólnoty „Milusińscy”

- Wsparcie organizacji obozów zimowych dla Wspólnot – dotacja z Urzędu Miasta Krakowa na obozy czterech Wspólnot.
- Wsparcie organizacji dwutygodniowych obozów letnich dla Wspólnot – dotacja z Kuratorium Oświaty w Krakowie na obóz jednej Wspólnoty.
- Udostępnienie siedziby stowarzyszenia w ciągu tygodnia, jako sekretariat Ruchu Polski Południowej dyżurującym przedstawicielom „Wiara i Światło”

W czasie dyżurów Stowarzyszenie użycza Ruchowi powierzchni i sprzętów biurowych, a także materiałów biurowych, telefonu, faksu, dostępu do Internetu.